

B.I.F.

4831

METROPOLITUL MOLDOVEI

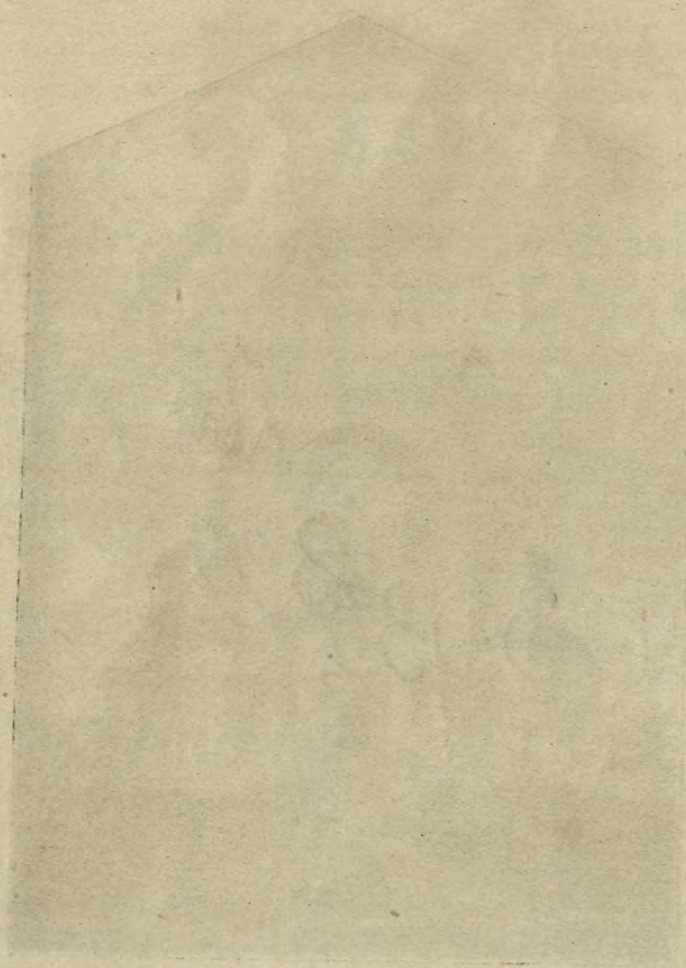
MĂRĂȘEȘTI

LOCUL BIRUINȚII CU BĂȘERICA NEĂMULUI

TIPOGRAFIA MONASTIREI NEAMȚU
1924

MARASSETTI
FOUR BRUNNEN ON FIRE FOR A YEAR

PRINTED BY ...

B.I.R.

4831

MĂRĂȘEȘTI

LOCUL BIRUIȚII CU BISERICA NEAMULUI

MĂRĂȘEȘTI

Locul biruinții cu „Biserica Neamului“

Dacă Ierusalimul cu Biserica Sfântului Mormânt, dela Golgota, e locul de adorație și de închinare a creștinismului, tot așa, Valea Sirentului, cu „Biserica Neamului“ dela Mărășești — pentru noi — e locul de adorație și de închinare a românismului.

Acolo — la Golgota — prin suferințe și prin moartea depe cruce, s'a realizat mântuirea neamului omenesc.

Aici — la Mărășești — prin lupte sângeroase și prin jertfe omenești, s'a realizat întregirea neamului românesc.

Și precum toți bunii creștini, sunt datori să gândească, la Biserica dela Golgota, unde e mormântul, în care a fost depus, Sfântul trup al Mântuitorului lumii Hristos, tot așa, toți bunii români, sunt datori să gândească la „Biserica Neamului“ dela Mărășești, care, se zidește:

cu morminte, în care vor fi așezate și păstrate pentru vecie, osemintele ostașilor noștri, morți în marele război.

Executarea acestei lucrări, se face prin subscripție publică și îngrijirea „Societății Ortodoxe a Femeilor Române“, cu delegații autorităților: bisericești, civile și militare.

Cu cât „Biserica Neamului“ dela Mărășești, va fi mai mare și mai frumoasă, cu atât generațiile viitoare, ne vor înțelege starea noastră sufletească și ne vor aprecia, în bine, după măreția ce am știut să dăm, *vitejiei* ostașilor noștri, morți în marele război, prin acest prinos, de recunoștință, pe care îl lăsăm, pentru veșnicia lor pomenire.

Căci, cine au fost ostașii, cari au biruit pe vrăjmași la Mărășești, decât ai noștri: copiii, nepoți, soți, rude, prieteni și cunoscuți?

Ei, au plecat dintre noi, la război, și mulți, nu s'au mai întors înapoi.

Cu tot dreptul acestor eroi, li se cuvine, adorația noastră sfântă și prinosul nostru de recunoștință. Și aceasta s'o facem cu toată inima, căci, și sufletul fiecăruia din noi, ne îndeamnă, la așa frumoasă și pioasă faptă.

Eroii neamului, nu se plîng; ci să slăvesc!
Căci: felul morții lor, e altul, decât la ceilalți muritori.

Ei bravează în fața morții și o disprețuesc; de aceea, cu dreptul, ei trec la veșnicie și devin nemuritori. Numele lor, se scriu în cartea vieții neperitoare a neamului și Biserica în Sfintele slujbe, îi va pomeni, după numele lor, în fața credincioșilor, din toate vremurile.

Această sarcină sfântă, o va îndeplini în deosebi „Biserica Neamului“ dela Mărășești, prin preoții ei, cari vor veghea pentru îndeplinirea slujbelor religioase și vor îngriji de buna stare a bisericii și a criptelor mortuare, precum și de întreaga așezare de pietate ce se va ridica acolo, pentru slăvirea scumpilor noștri eroi.

Să ne gândim toți la „Biserica Neamului“ dela Mărășești și la mormintele în care vitejii noștri, vor dormi somnul de veci și cu cea mai mare largheță și bună voință, să dăm fiecare ajutorul nostru bănesc — pe lângă ceiace am dat — pentru ca mersul lucrărilor, deja începute, să fie făcute, fără întrerupere, până la bun sfârșit.

Să ne gândim la cei ce s'au dus la război, și au murit, scăldați în sângele lor, pe câmpul de bătae.

Să nu-i uităm !

Să contribuim cu toții la zidirea „Bisericii Neamului“ și a mormintelor dela Mărășești, so-

cotind acesta, ca o dreaptă și sfântă răsplată,
din partea noastră, către biruitori.

Ei au fost, și sunt ai noștri !

Căci : luptând „au biruit“ și murind — glori-
oși — ne-au lăsat,

„România Mare“.

PROPUNERE

către societatea „Ortodoxă” a femeilor Române, pentru a se zidi o biserică, la Mă-rășești.

Onorate doamne,

O datorie sfântă ne leagă de mormintele ostașilor noștri, morți vitejește în marele război, pentru întregirea neamului și desrobirea pământului românesc.

Și, precum strămoșii noștri după fiecare război, au zidit din temelie biserici și monastiri, pentru amintirea luptelor și pomenirea ostașilor, tot așa se cuvine să facem și noi, cărora ne-a fost dat să vedem și să trăim în aceste zile mari. Și pentru că societatea „Ortodoxă a Femeilor Române” care acum se întinde în toată România Mare, are îndatorirea de a păstra frumoasele obiceiuri ale Neamului, izvorâte din sfânta noastră credință ortodoxă, suntem de părere, ca să ia inițiativa și prin subscripție publică, să se zi-

dească o biserică a Neamului, la Mărășești, pe locul unde s'au dat de oștirea noastră, cele mai mari lupte, învingând pe dușmani și întemeind „România Mare“.

La această biserică a Neamului, se vor aduna și păstra ca moaște sfinte, osemintele vitejilor noștri ostași și se vor face slujbe pentru slava lor.

Făcută, astăzi 26 Mai (8 Iunie) 1919, în București, cu ocazia adunării generale a societății „O. todoxe a Femeilor Române“.

PIMEN

**Metropolitul Moldovei și Sucevei
Președinte de onoare**

Alegerea și sfințirea locului pe care se va zidi „Biserica Neamului“.

Pentru pomenirea biruinții, purtată de oștirea noastră, prin lupte sângeroase, asupra dușmanilor, pe valea Siretului, la Mărășești, se va ridica o biserică măreață cu morminte, în care vor fi adunate și păstrate osemintele eroilor noștri.

În acest scop, s'a alcătuit un comitet, sub președinția doamnei Alexandrina Gr. Cantacuzino, președinta societății ortodoxe a femeilor române, cu însărcinarea de a aduna fondurile pentru zidirea acestei biserici. Locul ales în fața gării Mărășești, s'a sfințit de noi cu următoarea rugăciune:

„Dumnezeule Atotputernice, Impărate și Doamne, care stăpânești și hotărăști soarta popoarelor!

Precum totdeauna ai condus la biruință pe strămoșii noștri, asupra vrăjmașilor, așa și acum, în vremea marelui război, făcut pentru dreptatea și libertatea neamurilor, ai întărit o-

știrea noastră cu vitejie, care, biruind pe dușmani, a dezrobît pămîntul românesc și a unit într'o singură țară, Neamul nostru, împlinind dorința de veacuri a strămoșilor noștri, sub glorioasa domnie a măritului nostru Rege FERDINAND I.

Pentru toate binefacerile, ce ai revărsat asupra noastră, ce-Ți vom aduce Ție ca prinos de recunoștință? Căci tot ce avem, dela Tine e!

Dar, în fața milostivirei Tale către noi, vom urma pilda strămoșilor noștri, care, pe locurile de luptă, drept mulțumire, ridicau biserici spre slava Ta și pomenirea vitejilor.

Și aici—la MĂRĂȘEȘTI—pe valea Siretului, ostașii noștri, luptând cu o vitejie ne mai pomenită, au zdrobit trufia dușmanilor, oprind năvălirea lor și purându-i pe goană, i-au făcut să înțeleagă, că „*p'aici nu se trece*”, și nu s'a trecut.

Locul acesta, pe care-l însemnăm cu CRUCE de fier, semnul credinței și al tăriei ostașilor noștri, ales pentru a se zidi o biserică măreață, numită „BISERICA NEAMULUI” *sfîntește-l* și ajută-ne, ca în scurtă vreme prin sînguința întregului neam, să se rădice această Biserică, pe Altarul cărei, să se aducă rugăciuni de mulțumită Ție, și pentru pominirea ostașilor, a căror

oseminte se vor păstra sub acoperemântul și în ju'ul ei, cum și a tuturilor care și-au vărsat sângele, murind, aici, la Mărășești pe această vale a Siretului, la Mărăști, la Oituz și în alte jocuri de luptă, pentru înfăptuirea ROMANIEI MARI.

Adunați în acest loc istoric, pentru îndeplinirea datoriei noastre către Tine, din nou îți mulțumim Doamne, rugându-Te: arată Neamului nostru calea aleasă de Tine, pe care mergând, să propășească neconținut în fapte mari, spre întărirea lui și slava numelui Tău; iar Biserica, ce se va ridica aici, să fie pentru generațiile viitoare, pildă de recunoștință pentru ostașii, care știu a-și face datoria, către Neam și țară — Amin“.

MĂRĂȘEȘTI — $\frac{25 \text{ Septembrie}}{8 \text{ Octombrie}}$ Anul 1919

SĂRBAREA

**Puneri temeliei „Bisericii Neamului” în ziua
de 6/19 August 1923.**

După obicinuita sărbare a aniversării, biruinței armatei noastre, asupra dușmanilor, la Mărășești, pe câmpia dela „Răzoare” prin o slujbă religioasă, săvârșită de P. S. Sa Episcopul militar Iustinian Teculescu și urmată de o conferință, de D. General Popescu I., am trecut cu toții, la locul unde să zidește „Biserica Neamului” cu morminte, sau Monumentul dela Mărășești.

Aici, era un pavilion, construit, pentru slujba religioasă, dela care, pe dreapta și stânga, să rădicau alte pavilioane pentru popor. Toate aceste pavilioane, erau îmbrăcate cu verdeață și împodobite cu flori și cu drapelul țării. În mijlocul rotundeii, formată de pavilioane, era rădicat un catafalc, pe care se găsea așezat un sicriu, acoperit cu flori și înfășurat cu tricolorul național-

român. Acest sicriu, servea ca un semn simbolic, însemnând că acolo, pe acel loc, la acea biserică, se vor strânge la un loc și așeza osemintele ostașilor morți, pe valea Siretului la Mărășești, unde se vor păstra pentru vecie.

Slujba religioasă a fost făcută de Noi, asistat PP. SS. Episcopi de Roman, Buzău și mulți preoți și ascultată cu adâncă religiozitate de marea mulțime de popor, sosit la Mărășești din toată țara și din toate treptele sociale, între care erau mulți părinți, rude, prieteni și sofi, ai celor rămași pentru vecie la Mărășești, din vremea luptelor date în marele război.

La sfârșitul slujbei religioase, am dat cetire actului de temelie și după ce a fost semnat de Noi și de mulți din cei de față; l'am așezat într'un tub de sticlă, pecetluindu-l, și depunându-l în zidul de temelie, a bisericei, partea despre răsărit, în o mare bucată de piatră, în o scobitură, acoperită cu o lespede, în care loc, se va păstra pentru veșnicie.

PIMEN

Metropolitul Moldovei

CUVÂNTARE

ținută în ziua de 6/19 August 1923 la Mărășești cu ocazia punerii petrei de temelie pentru „Biserica Neamului“.

*Onorat popor român,
Domnilor ofițeri.*

S'au împlinit patru ani, de când am propus „Societății Ortodoxe a Femeilor Române“ la adunarea generală, ținută în București, în 1919, ridicarea unui monument de recunoștință, pentru ostașii noștri, cari, luptând vitejește, în marele război, au murit pe valea Siretului, la Mărășești, pentru desrobirea pământului strămoșesc și întregirea neamului nostru românesc.

Propunerea a fost primită, de toți cei de față cu mult entuziasm.

„Societatea Ortodoxă a Femeilor Române“ reprezentând sufletul creștin românesc, era firesc, ca propunerea mea, să se îndrepte către această onorată societate și tot așa era de firesc, ca a-

ceastă propunere, să găsească loc în sufletul tuturor membrilor acestei societăți.

Așa s'a ajuns la hotărârea, ca „Societatea Ortodoxă“, să aibă în a sa grijă și să ia măsurile trebuitoare, că, aici, la Mărășești, să se înalțe un mareș monument, semn de recunoștință din partea țării și a neamului întregit, pentru acei cari, prin lupte sângeroase și cu jertfa vieții, au împlinit așteptarea de veacuri, a neamului nostru românesc.

O delegație a venit la fața locului și toți împreună, conduși de unii din foștii luptători, ne'am strecurat, cu mare greutate, printre șanțuri și tranșee, printre cimitire și morminte rătăcite: unele cu cruci, altele fără cruci, și printre multe piedici grele, cari, presărau întreaga vale a Siretului, rămase dela război.

Am mers până aproape de pădurea din Răzoare, unde — după cum ni s'a povestit — au fost date cele mai crâncene lupte, de trupele vrăjmașe — bavareze, — cari, deși numeroase și pline de avânt războinic, totuși, au fost bătute și pușe pe fugă, de cătră armata noastră.

Tinându-se seamă și de poziția naturală și de faptele războinice, săvârșite aici, ne'am oprit și am ales acest loc, pe culmea acestui plai, în via d-lui George Negroponte, lângă gara Mărășești.

La alegere s'a avut în vedere și aceia, ca monumentul să fie ridicat pe un deal înalt, spre a domina împrejurimile din apropiere, ca astfel, călătorii din nesfârșitele trenuri, care șerpuesc zi și noapte, pe această vale, sosiți la gara Mărășești, din cele patru laturi ale țării noastre mărite, să vadă mormintele în care eroii noștri, vor dormi somnul de veci, acoperiți de gloria neperitoare a biruinții; căci, în sângele lor, s'a închegat unitatea neamului nostru românesc, pentru care li se cuvine din partea posterității, cinstită și slăvire veșnică.

Așa am ales locul, pe care ne găsim acum. El a fost sfințit de Noi, înfingând o cruce de fier, adusă dela Metropolia Moldovei, din Iași.

Astăzi ⁶/₁₉ August, 1923, ziua praznicului „Schimbarea la Față a Domnului“, pe locul, unde acum șase ani viteaza noastră armată a dat cea mai grozavă luptă, punând dușmanii pe fugă și schimbând soarta războiului, îndeplinindu-se astfel zisele unui mare erou, că; „p'aici nu se trece“ și nu s'a trecut; ne-am adunat să punem piatra de temelie a clădirei, care se va numi „Biserica Neamului“.

Sub această biserică se va începe deocamdată zidirea criptelor, în care se vor aduna și păstra, ca moaște sfinte, osemintele eroilor; iar

pe altarul ei, se vor face slujbe, după datina strămoșească, pentru pomenirea lor, povestindu-se generațiilor viitoare, vitejia lor.

Stăruința noastră de azi, e o operă de recunoștință, către cei ce au făurit România Mare și stă în legătură cu trecutul nostru istoric, când Voevozii și strămoșii noștri, zideau biserici și monastiri, în care să se pomenească faptele mărețe străbune și în care să slăvească pe Dumnezeu cel Atotputernic, cu al cărui ajutor s'au câștigat războaiele.

Pentru desăvârșirea ei, se cuvine, să contribuim încă, fiecare bun român, întru cât opera, ce se înfăptuește, nu e nici a unui grup, nici a unui partid și cu atât mai puțin a unei persoane.

Ea este opera unui neam întreg, care înțelege să aducă prinosul lui de recunoștință, pentru pomenirea de veci a celor ce s'au luptat cu bărbăție și au murit vitejește, pentru întregirea neamului nostru.

Sumele bănești, adunate până acum, s'au realizat prin subscripție publică, în urma apelului adresat întregului popor, care cu drag a dat obolul său.

Comitetul, aduce tuturor ville sale mulțumiri și adresându-se din nou, roagă și cere poporu-

lul, să mai dea ajutorul său bănesc, până la desăvârșita terminare a „Bisericii Neamului“.

În această clipă, când aici, pe locul biruinței, la Mărășești, punem cea dintâi piatră, la temelie „Bisericii Neamului“, gândul nostru să fie îndreptat către scumpa noastră armată, care, prin vitejie, a desrobii pământul strămoșesc, întregind neamul până în vechile hotare istorice, sub oblăduirea M. S. Ferdinand I, primul Rege al României-Mari și a M. S. Reginei Maria.

Trăiască armata română !.

PIMEN

Mitropolitul Moldovei.

ACT DE TEMELIE

In numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului
Duh, Amin.

După judecățile lui Dumnezeu cele nepricepute de oameni, fiind pe acele vremi răsboaie între Impărați și răsmerițe în țări, viscolul pustiirii suflat-a pe acest pământ. Viforoase erau vremile acele. Pământul acoperitu-s'a de dără-mături și de trupuri moarte.

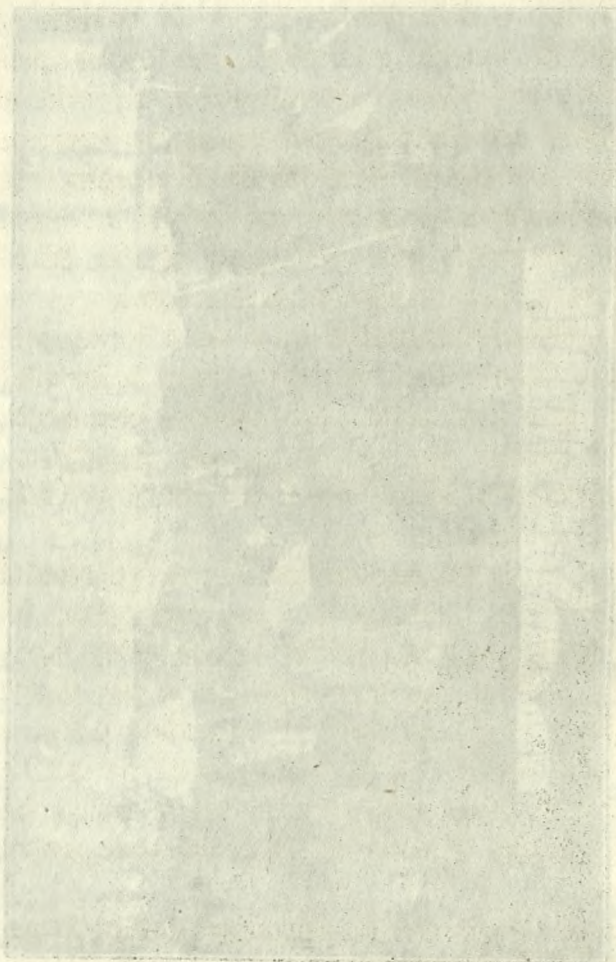
Dar din acele câmpuri ce fumegau de pârjole și de măcel, venit-a vremea și făcut-a să se înalțe strigăte de biruinți și de slobozenie a neamurilor.

Dreptatea s'au luat la luptă cu cugetul distrugător, și dreptatea biruit-a. Căci doară Dreptatea este temela tronului lui Dumnezeu. Deci, timpul sosit-a, pentru neamul nostru. Semnul s'au ivit pe cer — pământul clătinatu-s'a de bucurie — blestemul înfricoșat s'a auzit despre apus — și toate neamurile s'au deșteptat. Neamul nostru

CITIREA ACTULUI DE TEMELIE DE I. P. S. METROPOLIT PIMEN

CURVEY RECHERCH DE L'ÉTAT DE L'ÉCOLOGIE DE LA FAUNE

cel risipit, întregitu-s'a și s'au așezat seminția noastră, cea a domnitorilor lumii, în volnicia și puterea ei de veacuri, și urmând pilda strămoșilor din cartea de vitejie a trecutului, s'au zidit și s'au împodobit acest Sfânt locaș, pentru vecinica și fericita pomenire, dând și laudă vitejilor ce au primit moartea pentru cuvântul lui Dumnezeu și întru întocmirea neamului nostru și s'au încununat de cununa vitejiei și a dreptății.

Și s'a zidit și împodobit acest sfânt locaș, prin îngrijirea Societății Ortodoxe Naționale a femeilor române și a delegaților autorităților bisericești, civile și militare, cu ajutorul tuturor bunilor români și creștini, după râvnă cea adevărată dela Dumnezeu dăruită.

Întru pomenirea lor nemoartă și întru gândul că osemintele lor vor fi ca osemintele lui Elisei, ridicatu-s'a din temelie acest sfânt locaș și întru aceasta cei ce Dumnezeu îi va hotări urmași în vreme, să păzească acest mic adăpost și casă a oaselor vitejilor neamului, ca să fie nestricat în veci, pentru că tot lucrul bun și de multă nevoință, îl arată cei ce se ostenesc pentru credință.

Și s'au ridicat din temelie acest sfânt locaș, în zilele Prea Înălțatului nostru Domn, Ferdinand I din mila lui Dumnezeu, Rege a toată

țara românească și a Soției Sale Maria, Doamna și Regina, care cu osârdie s'au nevoit spre binele neamului. Mitropolit Primat al României fiind Dr. Miron Țurcuș; Mitropolit al Moldovei și Sucevei fiind Dr. Pimen Georgescu. Președinte al Consiliului de Miniștri fiind dl. Ion I. C. Brătianu; Ministru Cultelor fiind dl. C. Banu. Președintă a Societății Ortodoxe Naționale a femeilor române, fiind doamna Alexandrina Gr. Cantacuzino și doamna Zoe Gr. Râmnicăneanu casiera Societății. Arhitecți fiind d-nii Pomponiu și Cristinel. Temelia s'a pus în anul dela Hristos 1923, luna August, 6/19 și în anul al 9-lea de domnie a Prea Măritului nostru Rege Ferdinand I.

Făcutu-s'au trei asemenea acte, din care unul s'au zidit în temelia acestui sfânt locaș, unul s'au depus în arhivele generale ale Statului și unul se păstrează în arhiva Societății Ortodoxe Naționale a femeilor române.

CUVÂNTAREA

**Doamnei Alexandrina Gr. Cantacuzino,
Președinta Societății „Ortodoxă a femeilor
române“.**

*Inalt Prea Sfințite Mitropolit al Moldovei,
Prea Sfințiți Episcopi,
Domnilor Generali, și Onorat popor,*

Pășind aici, suntem copleșiți de măreția locului pe care ne găsim.

Aici, într'un avînt de sfință bărbăție, s'a încheiat pentru vecie unitatea unu-i neam. Aici, un popor mic, dar de stăveche obîrșie, a dat măsura vitejiei sale și a înscris cu rîuri de sânge numele său în cartea neamurilor.

Aici, s'a încheiat lupta seculară, între dreptul la viață și asuprire. Aici, o mare împărăție s'a clătinat din temelie. Descătușatu-s'au aici atâtea neamuri, care de veacuri așteptau desrobirea lor.

Să ne descoperim cu evlavie, căci istoria lumii ne întămpină.

Mărășeștii, nu reprezintă numai o mare isbândă; el este simbolul de credință, făcător de minuni, care a dat poporului nostru puțința, să le îndeplinească.

Mărășeștii, este pentru neamul românesc, Ierusalimul mântuitor, către care se vor îndrepta toate admirațiile generațiilor ce vor veni.

Ridicați-vă voi urlași; ridicați-vă voi șoimi falnici ai vremurilor trecute: dărăbani, arcași, stegari, călăreți și voi voevozii noștri, apărători de lege, de țară și de neam.

Ridicați-vă, boeri, cărturari, țărani, care ați făurit epopeia fără seamăn dela 1916—1918.

Inviați eroi necunoscuți, cari ați îngrășat cu trupurile voastre pământul țării noastre.

Voi toți cari în taină, zi cu zi, ceas cu ceas, ați îndurat toate suferințele. Voi cari aici, singuri în fața oștilor dușmane, de zece ori mai tari, prin credința neclintită a sufletelor voastre, v'ați coborât după colnice, cu ranița și desbrăcați, v'ați repezit ca vijelia, sburând spre moarte, și ați sfărâmat tot în fața voastră, smulgând un strigăt de admirație, din partea dușmanului.

Sculați-vă din somnul cel de veci și luați parte la praznicul cel mare, al celor vii și al celor morți.

Priviți neamul întreg îngenuncheat în fața voastră și voi cei cari ați trecut în lumea dreptilor, unde nu e nici patimi, nici lacrimi, nici durere, binecuvântați-ne pe noi, luminați-ne calea, ajutați-ne a ne învrednici, să slăvim numele de Român, cum l'ați slăvit și voi.

Societatea Ortodoxă Națională a femeilor române, are adâncă mulțumire, că îndeplinind sarcina ce și-a luat-o, așează astăzi, grație dărnicii poporului nostru, — prin contribuția lui bănească — piatra de temelie a acestui locaș de recunoștință a neamului întreg, către eroii morți, pe valea Siretului, la Mărășești.

Noi care facem o operă de educație națională-ortodoxă, avem datoria de a lăsa generațiilor viitoare, pilda iubirii de neam și de lege, în acest sanctuar al credinței strămoșești și al vitejiei românești.

Mulțumim Domnului că ne-a ajutat a începe clădirea cuibului de odihnă vecinică, al șoimilor din Carpați, strănepoți ai Marilor Voevozi: Ștefar cel Mare și Mihai Viteazul.

TELEGRAMA

trimisă Majestății Sale Regelui.

De lângă temelia Mausoleului Neamului în care cu evlavie se va pomeni numele Majestății Voastre și a eroilor făuritori ai Unității Naționale, aducem omagiul neștrămutatului devotament al Societății Ortodoxe, către Marele Căpitan, care aici, pe această câmpie, cu oastea Sa a înfăptuit visul milenar al neamului Nostru.

Să trăiți mulți ani pentru a ne duce și la alte biruinți.

Președinta Societății Ortodoxe Naționale
a Femellor Române

Alexandrina Gr. Cantacuzino

TELEGRAMA

Ministrului Palatului Regal.

Doamnei Alexandrina Cantacuzino
Președinta Societății Ortodoxe Naționale a Femeilor Române

Majestățile Lor Regele și Regina, bine-voesc a mă însărcina să vă comunic, că cu toată dorința ce au de-a asista la punerea pietrei fundamentale a Bisericii Neamului la Mărășești, regretă din toată inima de-a nu putea lua parte la ceremonia dela 6/19 ale acestei luni, fiind absenți din țară, dar că vor fi cu gândul și sufletul la această evlavioasă și înălțătoare slujbă.

Ministrul Casei Regale
MIȘU

CUVÂNTAREA

Domnului General Rudeanu.

Una din cele mai frumoase cuvântări ținute la serbarea punerii pietrei de temelie a „Bisericii Neamului „dela Mărășești, a fost a d-lui General Rudeanu, Comandantul Corp. III de Armată. Din cuprinsul acestei cuvântări, improvizate, s'au putut reține următoarele puncte, dezvoltate de d-sa cu mult talent și cu mult fond.

Domnul General Rudeanu, a exprimat din partea armatei noastre române, care e păstrătoarea virtuților noastre străbune, recunoștință, acelor care s'au sârguit și au orânduit aceasta frumoasă și sfântă sărbătoare, a ridicării acestui templu creștin „Biserica Neamului“ la Mărășești și acelor cari au venit să îngenunche, pe aceste locuri de biruință, în amintirea celor ce s'au jertfit și au murit pentru întregirea neamului.

Domnul General, a făcut istoricul luptelor armatei noastre și influența lor, asupra celorlalte fronturi de luptă, din marele război.

Rezistența cu îndârjire a armatei noastre, a constrâns pe Ludendorff să-și schimbe tactica.

Ofensiva noastră dela Mărășești, a fost făcută contra voinței Statului major al armatei rusești.

Victoria purtată aici, de armata noastră, e socotită ca și acelea dela Marna și Verdun.

Această „Biserică a Neamului“ a zis d-l General Rudeanu, e prima Catedrală care se ridică în numele vitejiei și biruinței ostașilor noștri, asupra vrăjmașilor, din marele-război și a dreptății neamului, pentru care ei au luptat și au murit.

Popoarele desrobite să cuvine să vie aici și să se descopere în fața acestei biserici.

CUVÂNTAREA

**Doamnei Zoi Râmniceanu, Casiera Societății
Ortodoxe a femeilor române.**

*Inalt Prea Sfințite,
Onorată adunare,*

Biserica Neamului dela Mărășești, este opera poporului nostru, care din dragostea de Dumnezeu, sădită în sufletul lui, săvârșește și acum fapte mari, chiemând la o viață nouă, neamul întregit prin jertfele acelorora a căror oseminte, se vor odihni pentru vecie, în acest sfânt și scump locaș.

Acest monument este isvorât din dărnicia poporului român și indeosebi, a părinților, a fraților și surorilor îndurerați; ai celor ce au murit vitejește, pentru îndeplinirea idealului nostru strămoșesc.

Să nu lăsăm dar acest sfânt locaș național, ridicat numai până la fața pământului, ci să-l înălțăm spre cer, așa precum vitejii cei ce se vor odihni aici și au fost pomeniți astăzi, ne-au înălțat neamul și ne-au mărit țara, cu prețul vieții lor.

Așa dar, facem un nou și călduros apel, la țara întreagă, pentru a ne ajuta să săvârșim întregul monument, care să fie fala neamului românesc.

Dacă fie care bun cetățean, ar contribui cu cel puțin *un leu*, am avea Zece milioane lei, ceea ce ne-ar permite să realizăm încurind această podoabă pioasă, isvorită din dorința sufletului neamului, care ne-a înfățișat-o așa de bine inspirat I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei, la adunarea Generală a Societății noastre Ortodoxă, din 1919, și noi am primit-o cu toată inima și cu toată hotărîrea, spre a o îndeplini cu ajutorul tuturor romînilor și concursul Statului.

Din 9120 liste împărțite, s'a colectat 2,550,000 lei, pentru care exprimăm cu acest prilej al punerii temeliei „Bisericei Neamului” dela Mărășești, mulțumirile noastre, către toți donatorii.

Mărețul monument, a căru-i temelie o punem azi, va trebui să devie de aici înainte Templul de pelerinaj al întregii suflări românești, care să vină aici și să aducă prinosul de recunoștință, martirilor neamului și prin ei să ridice rugi către bunul Dumnezeu, ca jertfele acestor viteji, să ne fie pildă de patriotism; și scumpa noastră țară, să se ridice tot mai mult, până ce va ajunge să ocupe în rândul țărilor civilizate din lume, locul ce i se cuvine, după vitejia fiilor ei.

Așa să ne ajute Dumnezeu.

CUVÂNTAREA

**Domnului profesor Marin Ștefănescu
Delegatul „Ligei Culturale“.**

Un dor de o lume mai fericită, este viața. Dar pe căi nenumărate îi este dat ca ea să-și urmărească țelul. Căci, fericirea sa este rodul jertfei sale. Ea este materia pornită spre spirit. Ea este realitatea care, din trăirea pentru sine, s'a aprins de iubirea pentru ideal. Ea este entuziasmul. Ea este avântul. Și ca să-și atingă ținta, ea trece din ideal în ideal. Un vis se împlinește, și din el răsare de iznoavă altul și mai mare. Și așa, viața este un mers din vis în vis. Și cu greu ea își află rostul și își prinde locul. Dar i se arată candela îndrumării. Este idealul jertfei care se profilează în fața realității cea pentru sine trăitoare.

Și printre luminele care ne călăuzesc viața noastră, ardea o candelă la icoana Patriei. Drumul nostru pe acest pământ, era jertfa noastră,

pentru care neamul românesc, să fie mai fericit decât era. Să-și aibă și el unitatea sa națională, și să fie și el mai luminat prin cultură, pentru ca și el să împlinească tot mai mult legea lui Dumnezeu : spiritualizarea materiei. Căci apasă atâta durere, și atâta umilință, și atâta neleguire a străinului peste neamul acesta românesc ! Cei străini de el, îi răsipiseră fiii și le stăpâneau moșia. Bogată și frumoasă îi era țara, dar nu ale fiilor ei, erau roadele. Ci neamul era ținut în robia întunericului, și a nevolniciei, și a sărăciei. Era un neam necăjit, care își căuta alinarea întristării, prin cântecul doinei. În doină își căuta el alinul. Și era în duioasa lui doină, o nesfârșită jale. Viața lui era un suflet înzăbrănit de suferință. Și pe tot întinsul țării suspina doina. Doină și iar doină !.. Era parcă un popor care să stingea.

Și totuși, din însăși jalea doinei, creștea floarea nădejdei, nemărginită nădejde. Și s'a ivit sorocul izbăvirei, și a sunat ceasul mântuirii ! Era anul 1916 ! Și noi ne-am înțeles ursita. Și am purces să ne jertfim, pentru ca din obida noastră, să se izvodească fericirea nației. Dar lupta a fost cumplită. Și puținul pământ ce ne mai rămăsese liber, era să cadă în stăpânirea unui vrăjmaș prea numeros. Iar greul unei amarnice ierni îm-

prăștiase boli, care ne secerau flăcăii. Și ne durea de cei rămași acasă, sub oblăduirea streină. Ne sfârșiam de mila mamei, și a surorii, și a soției, și a copiilor. Și plângeam sfânta bătătură pângărită de dușmani.

Și simțeam cum ni se stinge neamul !

Ci credința'n ideal ne-a mântuit. Printr'o vitejie fără seamăn, am biruit la Mărășești. Era în anul 1917. Atunci am arătat lumii, că noi suntem „Nebiruita Românie“ și că avem un drept sfânt la reîntregirea noastră națională pentru un trai mai bun. Și de atunci am început o lume nouă. De atunci, prin idealul reîntregirii noastre, am prins a merge spre idealul cel mare al civilizației și a culturii. Dar, căzut-au mulți atunci dintre cei mai buni ai noștri. Căzut-au, pentru că moartea lor, să fie răsad vieții națiunii. *Și pentru proslăvirea lor, venit-am noi azi aci, chemați de femeile ortodoxe române*, prin glasul Doamnei Alexandrina Cantacuzino. Am venit ca să le ridicăm altar de închinăciune lor, eroilor, izbăvitori de nație.

Dar din taina mormintelor, la cari ne închinăm astăzi, se deslușește un mare gând. *Este cultul Patriei*. În fața Patriei toate patimile materiei să amuțească, și să se simtă în domeniul neprihănitului spirit. Ori care ne-ar fi politica de

partid, și oricare ne-ar fi confesiunea de credință, nu spre ruina unității noastre naționale, să le susținem, ci pentru întărirea ei. Să fie întregirea înaltă a emulației de principii, dar să înceteze sfâșierea josnică a patimilor între frați. Unitatea noastră, nu este o întâmplare, ci este o vrere a Providenței, pentru ca prin ea, noi să clădim o cultură spirituală umană. S'o păstrăm deci cu sfîințenie. Am dorit-o cu atâta foc, și am dobândit-o cu atâta sacrificiu de vieți, și ar fi o impietate ca acum când o avem, s'o năruim. Cei mai vrednici dintre ai noștri, au înfăptuit-o, prin sacrificiul lor, pentru înălțarea românească, și pe una și aceeași credință creștinească, spre o măreață civilizație umană.

La noi, creștinism și românism sunt două idei nedespărțite. La Mărășești este un Ierusalim al neamului românesc, unde trebuie să venim, ori-decâteori patima materiei ne stăvilește avântul spiritului, pentru dragostea de țară. Să venim ca să învățăm că tot rostul nostru, pe acest pământ, este credința în ideal, întru slava lui Dumnezeu. Dar că tocmai, întru această slavă, noi ne aducem viața noastră jertfă la icoana Patriei noastre.

Trăiască România Mare !

ALȚI VORBITORI

**Din partea Ardealului, a vorbit D-I
Ciceo-Pop, fost ministru.**

Am venit aici la Mărășești, din partea Ardealului, să mă închin, plecând genunchii înaintea mormintelor desrobitorilor neamului nostru.

Erou a fost Generalul care i-a condus, pe ostașii români la luptă. Eroi au fost și țărani, cari desbrăcați de haine,—fiind surprinși în repaos,—au pornit numai în cămeși și au intrat în luptă, speriiind pe nemți și punându-i pe fugă.

Mărășeștii trebuie să fie socotit de toate generațiile, locul de înălțare sufletească, unde suntem obligați să venim cu toții, cei ce simțim românește, în fie care an, ca să mai retrăim o clipă, alături de eroii noștri, cari au murit luptând vitejește, pentru idealul nostru strămoșesc.

DIN PARTEA BANATULUI, PREOTUL BURAC (MEHADIA)

Banatul să închină înaintea gigantilor morți aici la Mărășești-căci, ei au fost acei, cari, au sfârâmat cătușele, ce ne-au ținut legați și robiți de streini, mii de ani.

Ca prinos de recunoștință către viteaza oștire românească, aduc aici, în această cutiuță de argint, țărâna după mormântul unu-i erou român, îngropat în ținutul Mehadiei, ca să se odihnească aici, alături de camarazii lui de arme, vitejii dela Mărășești.

Neamul care va avea așa eroi, nu v'a peri, niciodată.

DIN PARTEA FEMEILOR ARDELENE A VOR- BIT D-NA PIPOȘ

Am venit la Mărășești locul de biruință și de vitejie a ostașilor noștri români, născuți și crescuți de femeia română, care, din leagănul copilăriei lor, și odată cu laptele supt, dela pieptul mamelor lor, au fost învățați de mamele lor, să-și iubească neamul și legea strămoșească și să lupte pentru paza legii și credința ortodoxă.

Aceștia sunt eroii, care ne-au desrobit luptând aici la Mărășești.

Veșnică să fie pomenirea lor.!

AU MAI VORBIT :

Domnii : Maior Fotescu, din partea Societății „Mormintele Eroilor“ D. D-r. Colonel Constantinescu și Locotenent Colonel Teișeanu din partea Invalizilor de război. Canonical Boiu, din partea Bisericii-Unite.

D-ni Stănila și C. Stoica din partea sătenilor și primarul comunei Mărășești.

* * *

Doamna Săulescu membră a Societății Ortodoxe, a dăruit zece mii lei pentru „Biserica Neamului“ dela Mărășești, în amintirea cumnatului său, mort în lupta dela Mărășești.

CUVÂNTAREA

unei orfane din război, dela orfelinatul
„Olga M. Sturdza“, din Focșani

*Inalți prea Sfințiților părinți,
Cinstite doamnelor și domnilor*

În numele elevelor orfane de război, din orfelinatul „Olga M. Sturdza“ din Focșani, numele care ne amintește pe mama și ocrotitoarea noastră cea bună, am venit să îngenunchem pe țărâna sfântă dela Mărășești, stropită cu sângele părinților noștri, jertfiți, apărând moșia strămoșească și lărgind hotarele țării: *România Mare.*

Părinți iubiți! care ați murit vitejește aici, odihniți în pace, în criptele voastre. Tovarășii voștri de lupte, inimile nobile și țara, nu v-au uitat. De azi înainte, înfrățiți prin moarte, veți avea aici cuibul vostru de odihnă, în fața căruia în vecii vecilor, va îngenunchea recunoștința acestei țări, pe care a-ți întregit-o cu vi-

teja și viața voastră. Cu inima cuprinsă de fi-
orul acestei clipe, depunem o lacrimă fierbinte
pe altarul sacrificiului vostru, ca o garanție, că
noi orfanii ostașilor glorioși, vom fi toată
viața, pildă vie de virtute, iubire de țară, sim-
bol de sacrificiu și vitejie: pe care le-am moș-
tenit ca o scumpă comoară, a sufletelor voastre
de viteji.

Dormiți în pace, scumpi părinți!

CATEDRALA METROPOLITANĂ DIN IAȘI.

CUVÂNTAREA DELA CLUJ

7 Octombrie, 1923.

*Alteță regală,
Înalt prea Sfinte Metropolit al Ardealului,
Prea Sfințiți Episcopi.*

*Domnule președinte al consiliului de miniștri,
Onorați creștini și buni români.*

Cu deosebită plăcere am primit invitațiunea, ce mi s'a făcut de confratele meu, stimat și iubit, P. S. Episcop Nicolae Ivan, de a lua parte la punerea pietrei de temelie a Catedralei episcopale din Cluj, și am venit cu un îndoit îndemn sufletesc:

Pe de o parte m'a îndemnat sentimentul meu, de adâncă dragoste frățească, care ne unește pe noi, cei din vechiul regat, cu voi frații noștri ardeleni, ca și cu ceilalți frați, din provinciile românești alipite, sentiment, care este chezașia de trăinicie a unirei, ce s'a împlinit, cu multe jertfe, în marele război.

Pe de altă parte, m'a îndemnat faptul, că,

punându-se temelie unei Catedrale episcopale în acest oraș, avem fericitul prilej, să vedem, cu ochii noștri, ceia ce, cu 450 ani în urmă, marele Voevod Ștefan al Moldovei, își pusese numai, ca un gând de viitor. Sămânța aruncată de el în vloga sufletului românesc, de peste munți, nu a perit, după patru veacuri și jumătate; ci, cu mari greutate s'a păstrat și a dat „roada sa la vremea sa” în timpul glorioasei domnii a M. S. Regelui Ferdinand I, prin vitejia oștirii noastre.

De aceia, cu grabă am răspuns la invitațiunea ce mi s'a făcut: și astăzi, ca și acum un an, când, eram la Putna, împreună cu P. S. Episcop Nicolae, la mormântul marelui erou, pe amândoi, ne frământau aceleași gânduri, cu privire la măreția trecutului strămoșesc și la puterea neînvinsă sufletească, care a determinat faptele istorice, uriașe ale neamului nostru, atât de greu încercat.

Căci: ce sărbătorim astăzi, dacă nu îndeplinirea, — în formă văzută, — a unui gând măreț, zămislit în capul Voevodului Ștefan al Moldovei, ctitorul episcopiei Vadului, ca și a lui Mihai Viteazu, Domnul Munteniei, ctitorul Metropoliei de Alba Iulia!

În 1475, Marele Ștefan, obținând dela Matei

Corvin, cetatea Ciceului din Transilvania, face din această împrejurare, prilej de întărire a neamului românesc.

El a înțeles, că fără unire sfântă, prin Biserică, nu poate exista o legătură sufletească și o unire desăvârșită a părților, cari alcătuiesc ființa unui neam. De aceea, el zidește o biserică și înființează Episcopia Vadului, în legătură canonică cu Metropolia Moldovei, din Suceava. Această Episcopie a existat câtă-va vreme și după moartea marelui Voevod.

Aceasta a fost sămânța binecuvântată, a neamului, aruncată de el.

Vremurile s'au schimbat și împrejurări grele au venit peste neamul nostru, așa că fapta Voevodului Ștefan, a fost și ea zguduită de marile vijelii și învăluită în negura vremurilor, care de obicei acopăr faptele, a căror mers, a fost întrerupt.

Dar ea, n'a murit! Ci, ca și bobul de grâu, în care există puterea de viață și după multe veacuri, tot așa și fapta cea mare, găsește necontenit, prilej de afirmare.

Astfel, Episcopia Vadului, ctitoria Voevodului Ștefan al Moldovei, în urma marelui război, în care armata noastră a luptat cu vitejie la Jiu, Oituz, Mărăști și Mărășești, a reînviat în vremea

noastră, în forma de azi a episcopiei; iar biserica, de pe râul Someș, reapare aici, în forma unei catedrale mărețe, a cărei temelie o punem azi, pentru a fi în viitor, ceiace a fost atunci, prilej de afirmare și întărire pe vecie a naționalității noastre românești.

*Alteță regală,
Prea Sfințiți părinți,
Domnule președinte al consiliului de miniștri,
Oonorați și buni creștini.*

Se zice, că trecutul e școala viitorului.

Dacă aceasta e adevărat, apoi, mai ales acum și în împrejurările de față, acest trecut trebuie să fie pentru noi, prilej și izvor de învățătură.

După o așteptare de veacuri și printr'un război plin de jertfe și de suferinți, toți românii, fiind uniți politicește într'o singură țară, să cuvine, ca această unire, politică și sfântă, să fie pecetluită printr'o desăvârșită și intimă înțelegere sufletească, eșită din acelaș cuget și simțire, care trebuie să ne călăuzească în toate împrejurările vieței noastre, ca neam și ca stat.

Trăim în vremuri mari, când în mersul treburilor țării noastre mărite, ca mai în toate țările din lume, se pun atâtea probleme, cu caracter social și economic, a căror rezolvare îngreuează acea apropiere sufletească, dintre indivizi și clase, singura care garantează armonia

socială și face cu puțință înfăptuirea năzuințelor spre civilizație și progres.

Și cine are îndatorirea de a face această apropiere ?

După noi, Biserica lui Hristos, — cu sfintele ei învățături, de unire și dragoste frățească, de neam și de lege, — poate contribui într'o largă măsură.

Faptul, că punem piatra fundamentală a unei biserici episcopale, care realizează gândul de viitoare întărire a neamului nostru românesc, zămislit în capul Marelui Voevod și geniu politic Ștefan cel Mare, are un adânc înțeles pentru noi.

Din mormântul dela Putna, unde ctitorul Episcopiei Vadului doarme somnul de veci, ni se șoptește tainic: „Fiți strânși uniți între voi și Dumnezeu vă va ajuta, să fiți un neam mare și puternic; căci, Eu, numai prin puterea credinței am biruit“.

Cu acest gând, Eu Metropolit al Moldovei, — dela Iași, — urmaș al Metropolitului dela Suceava, care a sfințit pe cel dintâi episcop al Vadului, am venit la voi, cu multă evlavie și cu multă tragere de inimă, să iau parte la această strălucită sărbătoare de reînviere a trecutului glorios, al neamului nostru românesc, câștigată de-oștirea noastră în marele război și pecetluită.

în sângele vărsat la Mărășești-locul biruinții.

Fie, ca opera sfântă a cărei temelie o punem azi, să fie un nou prilej de afirmare și întărire a naționalității noastre în viitor.

Și dacă fapta Marelui Ștefan, s'a menținut în curgerea atâtor veacuri grele și a avut trăinicie, până în zilele noastre, fapta de astăzi, să aibă trăinicie, pentru vecinicie.

Termin cuvântarea mea, rugând pe cel Atotputernic, să binecuvinteze țara noastră mărită, neamul întregit și pe M. S. Regele Ferdinand I cu întreaga Familie Regală, în timpul cărei glorioase domnii, s'a îndeplinit dorința, de veacuri, a neamului nostru, cu o Biserică Ortodoxă și un Stat românesc.

Dumnezeu să binecuvinteze scumpa noastră Românie!

PIMEN

Metropolitul Moldovei

LA SFINȚIREA BISERICII DIN UNGHENI-PRUT

27 Octombrie, 1923.

Onorați creștini și buni români,

Pentru o minte omenească, ori cât de luminată, ca și pentru un cap diplomat, ori cât de iscusit ar fi fost, era cu neputință, ca să fi prevăzut atunci, marile schimbări ce erau să se facă prin război, în toată lumea și la noi, când, s'a pus temelia acestei biserici — aici, la Ungheni — pe țărmul Prutului, care era hotar de despărțire, între noi și Basarabia.

Nimeni, dar absolut nimeni, de cât numai Dumnezeu, Atotștiutorul.

Numai El singur știea, că sfințirea acestei biserici, se va face acum, când am ajuns aceste vremuri mari, de întregire a neamului nostru românesc și de desrobire a pământului strămoșesc, până în hotarele istorice.

Cine ar fi îndrăsnit să creadă, că biserica, ce începeam atunci, a zidi aici, se va sfinți acum,

fiind de față și frații noștri basarabeni, când știm și neaducem cu toții aminte că pe celalalt țăram al Prutului, era de pază cazacul rusesc, înarmat până în dinți și în trapul calului, păzea hotarul blestemat, spre a nu trece nimeni peste Prut; ca și jandarmul ungur la Carpați și jandarmul austriac la Suceava?

Se părea, că și paserele din văzduh, sunt oprite în zborul lor, dintr'o parte în alta a Prutului!

Ne aducem aminte, că înainte de marele război, când ne apropiam de Prut, ne cuprindea durerea sufletească, că nu putem întinde mâna noastră frățească, iubiților basarabeni, căci, ei erau robți și stăpâniți de o putere străină.

Nu era cu putință să le venim în ajutor, deși știam și simțiam că, în noi și ei, avem același suflet și bate aceeași inimă.

Rare erau împrejurările, când unii dintre noi, ne vedeam cu frații basarabeni și erau socotite ca zile de nădejde pentru viitor, deși știeam că ochiul dușmanului ne urmărește; căci, era interesul lui, ca noi să fim despărțiți și să ne uităm obârșia și neamul nostru.

În acest scop, limba noastră românească - moldovenească, fusese înlăturată, până și din biserică, căci, de școală românească, niți numai era vorbă, deoarece era înlocuită cu o limbă străină, pe care poporul nu o înțelegea.

Era foarte greu, ca să străbată, o carte românească, mai ales cu literă străbună. Literatura noastră era împedicată de a fi răspândită și cunoscută dincolo de Prut.

Aceasta era situația tristă și dureroasă între noi, în ziua, când s'a pus temelie acestei biserici, pe care am sfințit-o astăzi și la care s'a adunat atât de mult popor românesc, de dincolo și de dincoace de Prut și avem bucuria de a vedea, în fruntea lui, pe doi Miniștri ai țării: D-l Mărzescu și D-l Inculeț,

Unirea noastră într'un singur Stat și desrobirea pământului românesc, până în hotarele istorice, se datorește Atotputerniciei lui Dumnezeu, revărsată asupra armatei noastre, care, în marile războaie, s'a luptat cu vitejie, ne-a dat Unitatea neamului, alcătuiind România Mare, cu o singură Biserică străbună-Ortodoxă.

Cele opt sute de mii de vieți românești, jertfite, sunt preț de răscumpărare pentru desrobirea fraților de sub stăpâniri străine.

Valea Jiului, Oituzul, Mărăștii și Mărășeștii, sunt locuri de vitejie și de jertfă, prin care s'a închiegat unirea noastră, alcătuiind o țară mărită și un neam întregit.

Iubiți creștini și buni români.

Acum, când s'a împlinit idealul nostru stră-

moşesc, de unirea tuturor românilor, într'un singur stat, ni se pun alte îndatoriri.

Să fim uniţi sufleteşte, ca fraţi adevăraţi, de tată şi de mamă, de sânge şi de lege.

Să păstrăm, cu sfinţenie, sfânta credinţă ortodoxă, în care au trăit strămoşii noştri şi s'o lăsăm şi noi ca moştenire sfântă, urmaşilor noştri.

Să creştem copiii în duhul neamului nostru românesc şi să-i pregătim pentru a fi, la vreme, buni creştini şi buni români.

Aceasta o vom face, dacă îi vom trimite la şcoală, să înveţe carte românească, care luminează pe român şi-l pregăteşte pentru lupta vieţii.

Să respingem, cu indignare, încercările, ce să fac de cei streini şi de cei rătăciţi, pentru a ne schimba legea de credinţă.

Să lucrăm fără preget, pentru a ne câştiga, prin muncă cinstită, *pâinea de toate zilele*.

Acestea se cuvin mai ales acum, când, prin lege, s'a dat pământ fiecărui sătean şi-i s'a lărgit dreptul la treburile ţării.

Dar, lucrul pământului, trebuie să-l facem, după cele mai noi învăţăminte a oamenilor pricepuţi, ca munca noastră, să fie cât mai spornică.

Pe copii noştri să-i trimitem la şcoală, ca să devie oameni luminaţi, buni gospodari, harnici meseriaşi, negustori cinştiţi şi industriaşi iscusiţi, de care ţara are mare nevoie.

Numai prin aceasta, vom scăpa de influența străină în țara noastră și vom trăi, *prin noi înși-ne*.

Și pentru ca să muncim cu spor, trebuie să avem o viață regulată și cumpătată, care ne întreține puterea de muncă, păstrându-ne curățenia sufletească și trupească. Nu e destul să cîștigăm bani, dar trebuie să știm, cum săi întrebuițăm, cu bun folos.

Acestea sunt, iubiții mei, povețele, ce vă pot da azi, cu ocazia sfințirii acestei frumoase biserici, de pe valea Prutului, la care ne-am adunat din toate părțile, și rog pe bunul Dumnezeu pentru sănătatea voastră a tuturor celor ce v-ați ostenit și ați venit la această serbare, ca și pentru ceilalți frați, ai noștri, care nu să află aici, precum și pentru binele, fericirea și propășirea scumpei noastre țări „România-Mare”.

Pimen

P I M E N

**Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop și Me-
tropolit al Moldovei și Sucevei.**

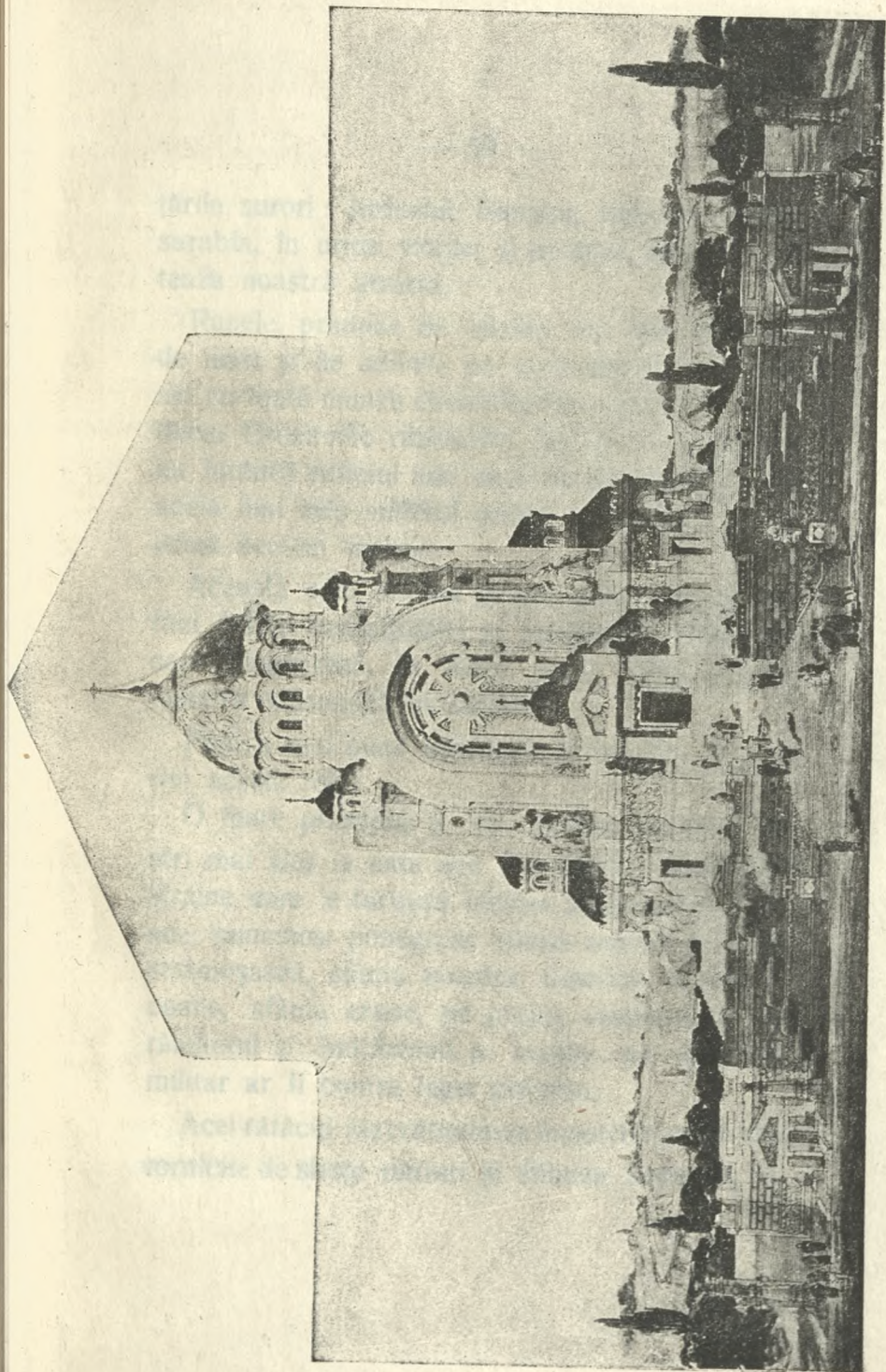
Tuturor iubiților noștri preoti și bunilor creștini, Har și Pace dela Dumnezeu.

* * *

Marele război, în vâltoarea căruia am fost și noi ca mai toate popoarele din lume, a încetat și ostașii, întorcându-se la vetrele lor, au reluat munca pentru buna chivernisire a gospodăriei și a familiilor lor, îndoindu-și puterile, spre a tămădui și îndrepta, rănile și neajunsurile, pricinuite de acest război.

Sunt 5 ani, de când s'a închiat pacea și de când această muncă se face cu multă stăruință iar roadele ei încep a se vedea; căci multe țări și-au refăcut, în bună parte, tot ceia ce a stricat războiul.

Intre aceste țări, se află și scumpa noastră Românie, care a eșit, din marele război întregită cu

BISERICA EROILOR NEAMȚULUI DELA MĂRĂȘESTI

REVISTA DE ANTIQUARIATU NOU 1924

REVISTA

de Antiquariatu Nou
si de Istoria si de Arta

Publicata de catre
Societatea de Antiquariatu Nou

si de Istoria si de Arta
si de Istoria si de Arta

si de Istoria si de Arta
si de Istoria si de Arta

si de Istoria si de Arta
si de Istoria si de Arta

si de Istoria si de Arta
si de Istoria si de Arta

si de Istoria si de Arta
si de Istoria si de Arta

si de Istoria si de Arta
si de Istoria si de Arta

si de Istoria si de Arta
si de Istoria si de Arta

țările surori : Ardealul, Banatul, Bucovina și Basarabia, în urma vitejiei și jertfelor, făcute de viteaza noastră armată.

Ranele, produse de război, au fost însă așa de mari și de adânci, că unele din ele se văd și azi cu toată munca ce desfășurăm cu toții a le vindeca. Grozăviile războiului, prin care am trecut, au înrăurit sufletul mai mult de cât trupul și de aceia mai ales sufletul nostru suferă încă, de pe urma acestui război.

Aceasta este pricina pentru care, vedem astăzi atâtea nemulțumiri și frământări sufletești, care stingheresc, în mare parte, îmbunătățirea noastră economică și socială.

Pentru mai bună înțelegere să arătăm câte-va din aceste rele :

O mare primejdie e, că printre creștinii noștri mai ales la sate sau ivit diferite învățături străine care le turbură liniștea sufletească, căci, acei mincinoși ponegresc sfânta noastră credință strămoșască, sfânta noastră Biserică, sfintele icoane, sfânta cruce, pe preoți, desprețuind jurământul și îndrăznind a învăța, că serviciul militar ar fi contra legii creștine.

Acei rătăciți răzvrătindu-se împotriva celor statornicite de sfinții părinți și sfintele Soboare, în-

vață pe oameni să se abată dela dreapta credință.

Sfătuim pe toți bunii creștini să nu se potrivească acestor amăgitori și să-și păstreze, cu sfințenie, religia și datințele strămoșești. Să nu îngăduie înșălătorilor să le strecoare în suflet veninul învătăturilor false; căci aceasta duce la ruina și moartea noastră sufletească.

Ca și Sf. și marele Apostol Pavel vă spun și eu: „pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, să aveți toți aceeași fel de vorbire, să n'aveți dezbinări, ci să fiți uniți, în chip desăvârșit, într'un gând și o simțire“ (I Cor. I. 10).

Se știți, că acești amăgitori, sunt uneltele dușmanilor neamului nostru românesc: căci, dușmanii noștri văzând, că pe calea armelor nu ne-au putut birui în marale războaie și nu ne-au putut robi țara, sau furișat acum printre noi, ne spun în șoapte, cuvinte înșălătoare despre Dumnezeu, Biserică și preoți, spre a alunga din sufletul vostru credința, care a ținut în toate vremurile grele pe strămoșii noștri uniți și tari și a ne face astfel să ne perdem capul în certuri de vorbă fără folos, pentru ca apoi străinii să pue stăpânire pe noi.

Vor să bată păstorii pentru a răsipi oile.
Aceasta este, iubiții mei creștini, una dintre-

cele mai mari primejdii, rămase de pe urma marelui război, pentru care vă atrag luare aminte, spre a vă păstra cu tărie sfânta credință, în care au trăit părinții noștri și ne-a lăsat'o moștenire.

Tot din pricina grozăviilor războiului, mulți dintre oameni au încă sufletul turburat și duc o viață necreștinească, în ce privește datoriile noastre față de aproapele. Așa, de pildă nu se respectă cuvântul dat, în diferite afaceri din care cauză sau înmulțit procesele și neînțelegerile dintre oameni. E nespus de dureros să vezi sute de oameni înbulzindu-se și pierzindu-și vremea la judecătorii și tribunale, pentru certuri și neînțelegeri. Se observă apoi o goană nebună după câștiguri ușoare, din care pricină o speculă neomenoasă se practică în toate împrejurările, astfel în cât viața se scumpește tot mai mult; iar ura, dintre păturile societății, devine tot mai mare.

Aceasta însemnează, că a slăbit între noi dragostea, care toate le suferă, le crede, le nădăjduște și le rabdă.

Vă amintesc deci și vă rog să nu uitați, că Mântuitorul lumii a murit pentru păcatele noastre și că și noi suntem datori să iertăm altora greșalele. Mai ales însă suntem datori, ca, în viața noastră, în afacerile noastre cu oamenii, să fim cinstiți și drepecți.

Tot din pricinese, arătate mai sus, s'au înmulțit cei ce duc în căsătorie un trai nelegiuit. Atât de multe sunt divorsurile și concubinajele, în cât autoritățile au intrat în grijă.

Familia este temelie societății, deci întreaga noastră societate românească, va fi bine îndrumată, dacă familia, care o alcătuește va trăi în bună înțelegere. Familia însă se întemeiază pe legătura temeinică și sfântă dintre bărbat și femeie, prin căsătorie. Dacă această legătură se slăbește, toată societatea se clatină, după cum, dacă cărămizele dintr'o clădire sunt atinse de umezeală, toată clădirea se primejduiește. Să cuvine dar ca viața casnică, să fie un cuib de fericire.

Iar când o neînțelegere turbură liniștea căminului vostru, înlăturați-o cu înțelepciune și dragoste creștinească.

Toate aceste neajunsuri vin deacolo că a slăbit, între creștini, tăria credinței și dragostei creștine, din cauza zguduirii sufletului, ce ne-a pricinuit mai ales marele război.

Se cuvine, deci, să fim cumiți și liniștiți. Să ne gândim cu evlavie la poruncile Mântuitorului și să le împlinim cu încredere deplină în făgăduința răsplătirei, ce ne așteaptă în viața de aici, ca și în cea viitoare, drept urmare firească a faptelor noastre.

* * *

În afară de aceste sfaturi de ordin sufetesc, vă îndemn iubitorilor, să fiți harnici, să fiți muncitori și economi. În urma legii exproprierei, toți sătenii au căpătat pământ; dar unii nu-l lucrează cum trebuie, din care pricină rodul muncii e puțin și de calitate proastă. Aceasta face, ca țara noastră să nu poată trimite cereale în străinătate, de unde să ne vie bani mulți în țară și lucruri de industrie, bune și eftine. De aici rezultă o mulțime de rele și în special scumpetea aceasta a traiului, atât de groozavă care apasă asupra noastră.

Trebue să știm, că munca este o lege, pusă de Dumnezeu în firea omului și că cine are o meserie, trebuie să o desăvârșească cu folos pentru binele obștesc. Altfel se aseamănă cu lucrătorul, care a ascuns talantul în pământ, dar care pe urmă știți, ce a pățit: a fost legat și aruncat „în întunerecul cel mai dinafară”.

Fiți deci harnici, cinstiți și muncitori. Prețuiți vremea, care nu se mai întorce. Fiți economi și feriiți-vă de lux și de cheltueli nefolositoare.

Cu deosebire vă atrag luare aminte că în țara noastră după război s'a lătit în mod înfricoșat patima beției și înmulțirea cârciumilor prin ora-

șe și mai aies prin sate. Să vă feriți de patima beției, care este otrava vieții, moartea sufletului, boala trupului și ruina gospodăriei. Cea ce e și mai dureros, este, că cârciumele sunt deschise Duminica, în timpul slujbei bisericești și pe când preoții se roagă pentru binele și fericirea noastră și a țării noastre către Dumnezeu, mare parte dintre românii noștri, beau în cârciumă otăvindu-se, pângărind sfințenia zilei și hulind pe Dumnezeu.

Mare și grozav păcat fac acești romini.

De aceia vă sfătnesc, cu toată stăruința, să vă feriți de patima beției, care ne omoară sufletește, ne ruinează averea, ne duce pe calea crimelor și mulți din acești nenorociți mor în pușcării, sau în case de nebuni, departe de familia lor.

Aceasta a fost pricina, pentru care alte popoare au închis cârciumele și lumea a fost ferită de patima beției, care e așa de urită și afurisită.

Pentru repausul Duminicii, se va stărui spre a lua măsurile, ce se impun, în folosul neamului: dar este absolut de trebuință, ca și D-voastră, bunii creștini, să ne dați sprijinul, de care avem nevoie, spre a scapa poporul, de patima beției din care să ivește grozava boală a ofticei și alte boli, aducătoare de moarte, înainte de vreme, mai ales pentru tineri și copii.

Pe meseriași, lucrători și muncitori îi sfătuim să fie cu inimă bună și dragoste, față de patroni; iar pe aceștia, îi rog, împreună cu Sf. Pavel, să dea lucrătorilor tot, ce li se cuvine, știut fiind că și patronii „au un Stăpân în cer“ care va plăti fiecăruia, după faptele sa'e.

Problema muncitorească se va rezolva de la sine, când și patronii și muncitorii vor fi însuflețiți de duhul evangheliei creștine; când și unii și alții vor fi harnici, cinstiți și drepecți, căutând ca în toate împrejurările, să se poarte și unii și alții, potrivit poruncilor, date de Mântuitorul Hristos; știind, că nici o a'cătuire socială nu e desăvârșită, dacă oamenii cari o compun, nu au sufletul îndrumat spre dreptate și fapte bune. Fericirea, după care alergăm cu toții, stă mai mult în prefacerea inimii noastre spre bine, care prefacere, când e temeinică, ajunge să schimbe și felul alcătuirii sociale și deci se împrăștie fericirea peste toți și pretutindenea.

* * *

În afară de neajunsurile, despre care am vorbit, trebuie să vă împărtășesc, că după război în călătoriile mele prin orașele și satele Moldovei, am văzut pe creștini, făcând fapte de toată frumuseța. Astfel o mulțime de biserici și școli s'au reparat și chiar clădit din nou, prin râvna

și dărnicia bunilor creștini și români, care au dat obolul lor la poftirea, ce li s'a făcut din partea preoților și a celorlalte autorități. Milioane de lei s'au adunat prin subscripție publică, pentru școli, biserici, spitale și alte așezăminte, de cultură și binefacere, de la creștinii, de toate stările, cari, când e vorba de ajutor și de îndeplinirea unor opere mărețe, contribuie, cu inimă largă, la strângerea fondurilor trebuitoare.

Așa, de pildă, s'au adunat câțva milioane la care a contribuit și frații noștri români aflați în America pentru zidirea unei mărețe Biserici, cu morminte, la Mărășești, în care se vor așeza și păstra, osemintele ostașilor noștri, morți vitejește în marele război pe valea Siretului, și care se va numi „*Biserica Neamului*”

Lucrările acestei biserici au și început și în curând se va desăvârși o lucrare măreață, pe care o vom lăsa din partea noastră, ca o frumoasă pildă pentru generațiile viitoare.

Tuturor bunilor români și creștini, celor ce au ajutat, cu banii or, la înfăptuirea operilor, amintite mai sus. le aduc mulțumiri, și rog pe Bunul Dumnezeu, să le binecuvinteze casele și familiile, cu deplină fericire.

Cu acest prilej mulțumesc și iubiților noștri preoți, din cuprinsul Arhidiecezei noastre Metro-

politane, pentru concursul ce au dat, la adunarea acestor fonduri și pentru râvna, cu care au lucrat pentru întărirea credinței în popor și pentru ferirea lui de relele care bântue dela război încoace.

Deasemenea aduc mulțumirele mele Arhipăstorale, călugărilor și călugărițelor din Monastirele noastre cari, după ce, în timpul marelui război, au contribuit cu munca lor, la alinarea suferințelor ostașilor, ca infirmieri și confesori, la Crucea-Roșie și alte spitale militare; în timp de pace au depus o muncă stăruitoare și rodnică, prin înființarea de ateliere industriale, în monastiri, a căror rezultate s'au putut vedea la expoziții, unde țesăturile din monastiri au atras admirația tuturor, precum și prin înființarea unei tipografii la Monastirea Neamțu, în care se tipăresc și se vor tipări, cărți folositoare pentru iubitul nostru popor.

Cu aceste gânduri și aceste sfaturi, pășind în noul an 1924, rog pe Bunul Dumnezeu, să binecuvinteze și să ocrotească scumpa noastră țară România-Mare și Augusta noastră familie Regală, dând tuturor bine credincioșilor creștini, putere, cu care să învingă greutățile vremii și să poată propăși pe calea adevărului și a dreptății, în curgerea noului an, ce începe.

Harul Domnului nostru Iisus Christos și drago-

stea Lui Dumnezeu Tatăl și împărășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți, Amin.

Data în reședința Noastră Metropolitană, din Iași, astăzi/14 Ianuarie 1924 în ziua Sfântului Vasile.

PIMEN

Metropolitul Moldovei și Sucevei

TABLA DE MATERII

	<u>Pag.</u>
1. Mărășești	4
2. Propunere	8
3. Alegerea și sfințirea locului	10
4. Serbarea punerii pietrei de temelie	13
5. Cuvântarea I. P. S. Metropolit Dr. Pimen, la punerea pietrei de temelie	15
6. Actul de temelie (cuprinsul)	20
— Ilustrația cu citirea actului de temelie	21
7. Cuvântarea D-nei Cantacuzino, președinta so- cietății ortodoxe a femeilor române	25
8. Telegrama către M. S. Regele	28
9. Telegrama Minist. Palatului Regal	29
10. Cuvântarea D-lui General Rudeanu	30
11. „ D-nei Zoi Râmniceanu	32
12. „ D-lui Prof. Marin Ștefănescu	34
13. Alți vorbitori (Ciceo-Pop, Preotul Burac, D-na Pipoș etc.)	38
14. Cuvântarea unei orfane de război	41
— Ilustrația cu vederea Metropoliei Moldovei	43
15. Cuvântarea I. P. S. Metropolit Dr. Pimen la Cluj	45
16. „ „ „ „ „ la sfin- țirea bisericii dela Ungheni—Prut	51
— Ilustrația bisericii neamului cu morminte dela Mărășești	56
17. Carte pastorală a I. P. S. Metropolit Dr. Pimen adresată Clerului și creștinilor din Eparhia Moldovei de anul nou 1924	58
Tabla de materii	69

TABLA DE MATERIA

1	Introducción
2	I. El Estado y el Derecho
3	II. El Poder Judicial
4	III. El Poder Ejecutivo
5	IV. El Poder Legislativo
6	V. El Poder Municipal
7	VI. El Poder Judicial de lo Contencioso
8	VII. El Poder Judicial de lo Penal
9	VIII. El Poder Judicial de lo Civil
10	IX. El Poder Judicial de lo Mercantil
11	X. El Poder Judicial de lo Laboral
12	XI. El Poder Judicial de lo Electoral
13	XII. El Poder Judicial de lo Constitucional
14	XIII. El Poder Judicial de lo Administrativo
15	XIV. El Poder Judicial de lo Tributario
16	XV. El Poder Judicial de lo Penal Militar
17	XVI. El Poder Judicial de lo Penal Común
18	XVII. El Poder Judicial de lo Penal Especial
19	XVIII. El Poder Judicial de lo Penal Juvenil
20	XIX. El Poder Judicial de lo Penal de Menores
21	XX. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos
22	XXI. El Poder Judicial de lo Penal de Mujeres
23	XXII. El Poder Judicial de lo Penal de Hombres
24	XXIII. El Poder Judicial de lo Penal de Jóvenes
25	XXIV. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
26	XXV. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
27	XXVI. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
28	XXVII. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
29	XXVIII. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
30	XXIX. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
31	XXX. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
32	XXXI. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
33	XXXII. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
34	XXXIII. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
35	XXXIV. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
36	XXXV. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
37	XXXVI. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
38	XXXVII. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
39	XXXVIII. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
40	XXXIX. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
41	XL. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
42	XLI. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
43	XLII. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
44	XLIII. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
45	XLIV. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
46	XLV. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
47	XLVI. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
48	XLVII. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
49	XLVIII. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
50	XLIX. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes
51	L. El Poder Judicial de lo Penal de Adultos Jóvenes